

פרוטוקול מס' 354

מישיבת ועדת העבודה
מיום ו', י"ח בתמוז תשל"ו - 16.7.1976, שעה 8.30

נ כ ח ו:

חברי הוועדה:

ש. ארבל-אלמוזלינו - היו"ר
מ. גז
פ. גרופר
מ. דרובלס
מ. ורטמן
י. יודין
ד. קורן
ח. שמעוני

מוזמנים:

ב. צלנר - משרד השיכון
י. וינר - משרד השיכון
י. שפירא - מנהל סניף עכו עמידר
י. האס - מינהל מקרקעי ישראל
י. פונדק - משרד המסחר והתעשייה
י. לנדאו - סמנכ"ל - עמידר
ע. ניב - משרד התיירות
י. פלד - חברת עמידר
י. דורון - ראש עיריית עכו
י. כץ - משרד ראש הממשלה

י. נוראל

מזכיר הוועדה:

א. עצמון

רשמה:

סדר היום: בעיות הדיור בעכו - הצעה לסדר היום של חה"כ ד. קורן.

אני פותחת את הישיבה.

היו"ר ש. ארבל:

בעיות הדיור בעכו - הצעה לסדר היום של הה"כ ד. קורן

הישיבה האחרונה התקיימה ב-28.5.76.

בסיכום של הישיבה בקשנו מכל הגורמים הנוגעים בדבר להביא לנו דברים קונקרטיים. נקווה שהיום באתם עם בשורות טובות.

אני רוצה למסור לוועדה על הדברים

שהתרחשו. התקיימו שתי ישיבות של ועדת השרים לעניני עיירות פיתוח.

הישיבה הראשונה התקיימה ב-31.5.76 והישיבה השניה התקיימה ב-15.6.76.

אני מוצאת לנכון להביא את החלטות הוועדה בשתי הישיבות הללו בענין עכו.

החלטת ועדת השרים לעניני ערי פתוח מיום 31.5.76

(א) להטיל על שר התיירות, הממונה על החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ להגיש לוועדת השרים לעניני כלכלה בתיאום עם הגורמים הנוגעים בדבר הצעה לשינוי הרכב מועצת המנהלים של החברה מתוך מגמה לפשט ולייעל את פעולותיה.

(2) יו"ר ועדת השרים לענין ערי פיתוח יסייע לשר התיירות בבצוע ההחלטה הנ"ל.

(ב) להטיל על שר התיירות להביא לוועדת השרים לענין ערי פיתוח הצעה מפורטת של פעילויות ותקציב של החברה לפיתוח עכו העתיקה לשנה התקציבית השוטפת ולשנתיים הקרובות.

(ג) (1) להטיל על שר השיכון לבצע סעיף ב' בהחלטה מס' 280 של הממשלה מיום 20.1.74 המלצות ועדת השרים לעניני העיר עכו.

(2) להטיל על משרד השיכון בתיאום מינהל מקרקעי ישראל ועיריית עכו לספל באיכלוס הדיירות במכר שבנייתן הסתיימה.

(ד) לפנות אל מועצת מקרקעי ישראל ולהמליץ בפניה כי תורה למינהל מקרקעי ישראל לשלם למפונים בעכו פיצויים בגובה סביר.

(ה) להטיל על הוועדה הבינמשרדית לענין ערי פיתוח להגיש בהקדם לוועדת השרים חוות דעת והמלצות בנושאים הבאים:

(1) להצעתו של שר השיכון בדבר העברת משפחות יהודיות ממזרח עכו לצפונה.

(2) לאור מצוקתה של העיר, להחיל עליה את כל הזכאויות לסיוע כנהוג בערי פיתוח א' - וזאת למספר שנים מוגבל.

(ו) מתאם פעולות הממשלה בגליל יזום הכנת תכנית פיתוח רב שנתית לעיר עכו אשר תדון בוועדה הבינמשרדית לערי פיתוח. יו"ר הוועדה הבינמשרדית יגיש התכנית לאישור ועדת השרים - עד סוף אוגוסט 1976.

(ז) לבקש את משרד הפנים לתת עדיפות לעיר עכו בנושא הטיפול במערכות הביוב. משרד הפנים ידווח בנושא הנ"ל לוועדת השרים.

(ח) להטיל על יו"ר המועצה הציבורית לעניני הגליל והממונה על המחוז מטעם משרד הפנים למצוא פתרון לגיוס 2 מיליון ל"י לביצוע שיפוצים בעיר העתיקה.

(ט) ועדת השרים לענין ערי פיתוח פונה אל כל משרדי הממשלה ומבקשת לראות בעכו ובבעיותיה נושא לטיפול בקדימה גבוהה.

החלטת ועדת השרים לענין ערי פיתוח מיום 15.6.1976

מ ח ל י ט י ם : בהמשך להחלטה מס' עפ 26 של ועדת השרים לענין ערי פיתוח מיום 31.5.76

(א) (1) משרד השכון ישקם בשלוש השנים הבאות מדי שנה כ-200 משפחות הגרות בעיר העתיקה של עכו בדיוור תת סטנדרטי בתכניות דיוור שונות כולל דיוור בכפר מכר ובכפרים אחרים באזור.

(2) הסיוע שיינתן לעובדים נדרשים העוברים לגור בעכו יהיה בשנתיים הקרובות זהה לסיוע הניתן בערי פתוח באזור א'.

(3) להטיל ביצוע ההחלטות הנ"ל על משרד השיכון.

(ב) להמליץ על הפשרת בניית מרכז התרבות בעכו, ולהטיל על משרד החינוך והתרבות להתחיל בפעולות הבניה לאלתר.

(ג) להטיל על משרדי השיכון ומינהל מקרקעי ישראל להחיש השלמת תכנית בנייה נרחבת במסגרת "בנה ביתך".

(ד) להטיל על משרדי התיירות ומינהל מקרקעי ישראל להכין (באמצעות החברה לפיתוח עכו העתיקה) תכנית רב שנתית לשקום העיר העתיקה למטרות תיירות, אמנות, תרבות ומסחר. תכנית זו תשולב בתכנית פיתוח רב-שנתית לעכו שתובא לאישור ועדת השרים לערי הפיתוח תוך 2-3 חודשים.

(ה) להמליץ בפני משרד הפנים למצוא פתרון מידי בענין הקצאת אמצעים לצרכים הדחופים של טיפול במפגעים הקיימים בעיר העתיקה של עכו.

(ו) מתאם פעולות הממשלה בגליל יעקוב וידווח לוועדת השרים לבנין ערי פיתוח על ביצוע ההחלטות הנ"ל.

היו"ר ש. ארבל: אני חושבת שיש לברך את ועדת השרים לענין ערי פיתוח והעומד בראשה על הדיון שהתקיים ועל העדיפות שנתנו לעכו. אני רוצה לקוות שכל המשרדים יעמדו בביצוע ההחלטות האלה. ועדת העבודה תמשיך לעקוב אחר הביצוע של ההחלטות האלה.

עכשיו נשמע דיווח מה נעשה מאז הישיבה

ההיא.

י. האם:

אני רוצה להודיע שהוחלט וזה בביצוע על ועדת היגוי שהחברים בה הם מינהל מקרקעי ישראל, משרד התיירות ומשרד השיכון שתפקידה לתאם את כל הפעולות ולכוון אותם על-מנת שיהיה שיתוף פעולה מלא. חברים בוועדה ה"ב עדי ניב, מר צלנר ואני. מינויים יצאו התומים ע"י שלושת השרים של המשרדים, תפקיד הנועדה לתאם בין גורמי הממשלה שיהיה שיתוף פעולה מלא תוך שימת דגש על עכו העתיקה וכל התכניות הקשורות לביצוע תכנית של עכו העתיקה.

דבר שני - הוקמה ועדה עפ"י המלצה של המינהל, מועצת מינהל שהיא ועדה למכרז וגם ועדה להקצאות. יש לה סמכויות ביצוע. היא תחננס בעוד 9 ימים וחברים בה מר צור, חבר מועצת המינהל, ראש עיריית עכו, מר צלנר ואנכי. עומדים כבר 8-9 פרויקטים לדיון מעשי. חלק נכבד מהפרויקטים העלה ראש העיריה כמו מרכז עירוני בצפון העיר.

נקודה נוספת - עיקר המגרשים ילכו לרמת דיור ומדובר בסדר גודל של 100-120 יחידות דיור ברמה גבוהה. אני מקווה שבמסגרת הזאת תיפתר הבעיה האומללה של 11 מגרשים לבנייה שנשארה באויר.

אני רוצה להודיע שאנחנו החלטנו, והמינהל נתן את מלוא הסיוע על-מנת להפוך את אותה קרקע חקלאית לשטחי בנייה וע"י זה ליצור מגע ישיר של תכנון מרכזי. אנחנו רוצים לטפל בעניין הזה בסיוע רציני ביותר ומנסים לגייס גם את שר החקלאות לעניין הזה. אנחנו מזלגלים כל מיני רעיונות של העברת מוסדות.

מה עם עתידות?

היו"ר ש. ארבלי:

אני אענה על זה.

ב. צלנר:

נעשה שינוי של שטח של עתידות כ-70 דונם וזה נעשה שלא בידיעתנו. גם ידידי צלנר וגם אנכי לא מעוניינים להפוך את זה לאדמה חקלאית.

י. האם:

בהחלטה של ועדת השרים לעניין ערי פיתוח מדובר בפרוש שהקרקע הזאת תעבור לעכו.

היו"ר ש. ארבלי:

הפכו אותה כבר לקרקע חקלאית.

י. דורון:

בדו"ח ועדת השרים לעניין ערי פיתוח ישנה החלטה שמתייחסת לעכו העתיקה. ההחלטה החשובה ביותר זו ההחלטה שאומרת: להטיל על משרדי התיירות ומינהל מקרקעי ישראל להכין (באמצעות החברה לפיתוח עכו העתיקה) תכנית רב שנתית לשקום העיר העתיקה למטרות תיירות, אמנות, תרבות ומסחר.

ע. ניב:

לגבי ההצעה לשינוי הרכב מועצת המנהלים של החברה - הוגשה הצעה מאד מפורטת שמדברת על אותם הדברים שדברתם פה להוצאת הגופים שאין להם עניין בחברה והפיכתה לחברה יעילה יותר. המבנה הדומיננטי יהיה משרד התיירות, מינהל מקרקעי ישראל ועיריית עכו, בלי כל הגופים השונים שהיו עד היום.

המבנה כבר שונה?

היו"ר ש. ארבלי:

ע. ניב:

עדיין לא - זו הצעה שהוגשה כבר ע"י שר התיירות לידי השר ברלב. השינוי הזה צריך להיות מאושר ע"י ועדת השרים לענייני כלכלה. רק היא מוסמכת לשנות דברים כאלה. התקיימה ישיבה רבת משתתפים בין אנשינו לבין המינהל בראשות שני המנכ"לים אך הבעיה היא לא בהחלטות כתובות השאלה היא איך מבצעים את ההחלטות האלה?

לסיום - התכנית שדובר עליה היא בשלב

של הכנה. גם תכנית זו שצריכה להיות תכנית מאד מתוכננת ומאד מקיפה דורשת מימון. כדי להשיג כלכלן רציני או ארכיטקט רציני זה עולה כסף. כאשר אין כסף אי אפשר להשיג לא את הכלכלן ולא את הארכיטקט כי איש אינו עובד בהתנדבות במדינת ישראל. לממש החלטות ללא תקציב וללא מימון - אינני מכיר פטנט כזה.

זה לא סוד שיוזמים אינם באים היום לעכו.

זה לא סוד שאנשים לא רוצים לבנות ביוזמה פרטית במסגרת העיר העתיקה וההיצע מביא את הביקוש. אי אפשר לבנות על ההכנסות שיהיו לחברה מגופים חיצוניים. בקשנו שיוצע לנו לענין תקציב ביניים.

הבעיה של התכנית הזאת היא בעיה מאד

מורכבת, כי היא כוללת את כל משרדי הממשלה. התכנית חייבת לכלול את איתור הקרקעות ע"י המינהל, פתרונות דיור ע"י משרד השיכון. זרק לאחר שתינתן כל התכנית ביחד אפשר יהיה לבנות תכנית כזאת. אם אומרים שיש לשקם 200 משפחות בשנה, ויש 10,000 ערבים בתוך עכו העתיקה ובהם 8 נפשות במשפחה בממוצע זה אומר סדר גודל של 20% מהמשפחות שגרות היום בעכו.

לצערי הרב, התקציב שעומד היום לרשותנו

לפיתוח עכו העתיקה הוא 500,000 ל"י והוא כולו משועבד. סכום נכבד מזה הולך לתשלום לוקף המוסלמי על שכירות המבנים ששייכים לוקף.

האם אין לחברה מסעדות וחנויות שמכניסות כספים לחברה?

ד. קורן:

יש מסעדה אחת שעומדת על סף פשיטת רגל

ע. ניב:

מכיון שממול יש נגריה וכל הנסורה מגיעה לשם. ההכנסות שמגיעות לחברה מאותה שכירות מגיעות לסדר גודל של 100,000 ל"י בשנה. זה לא מכסה מבחינת החזקה השוטפת של אותם הדברים. לא די בזה גם אותם 500,000 ל"י שהוקצבו לחברה בשנת 1976 האוצר שיחרר לפעולה היום 29,000 ל"י. אתמול התקיימה ישיבה ומנהל החברה הגיש את התפטרותו בכעס רב ובמחאה - אני אינני מאשים אותו כי בסכום של 29,000 ל"י לא מספיק אפילו לשלם לפועלים הערביים שעובדים בחברה. שלא לדבר על שתי הפקידות שזה כל הסוף שיש היום לחברה.

אתמול כמעט קבלנו מכות מאחת המשפחות.

המשפחה הזאת רוצה להתפנות ולקבל כסף בדמי מפתח. את הדירה שלהם רוצה לקנות סוחר דגים. הפתרון שעומד לפנינו הוא לתת למשפחה את אותו הסכום שסוחר הדגים מציע לה. אין לנו כסף לבצע את העיסקה הזאת. פניתי למר האס והוא אין שהוא הצליח להוציא הבטחה שיימצא הסכום הזה. אני עם סכום של 29,000 ל"י אינני מסוגל לתפעל חברה. כולם החליטו שהכסף יהיה והכסף איננו.

ע. ניב:

תבענו לקבל תקציב ביניים במסגרת התכנית שאנחנו צריכים לקבל בכדי לספל בנקיון העיר ושיפוץ הרחוב הדרומי. המטרה הראשונה היא למשוך את עם ישראל והגויים לבוא ולטייל בעכו. רק אז העניין הזה יתחיל לעלות על המפה. ובכן תבענו שינתן לנו תקציב ביניים ועדיין לא הצלחנו להשיג אותו.

מ. דרובלס:

כמה כסף יש לכם?

ע. ניב:

יש לנו חצי מיליון ל"י שאותו איננו רואים. אני רוצה להוסיף עוד נקודה: ישנה החלטה של ועדת השרים שאומרת: להטיל על יו"ר הוועדה המרכזת של השלטון המקומי לענייני הגליל לבוא בדברים עם משרד הפנים. 2 מיליון ל"י זה לא גיוס אלא זה חובו של משרד הפנים לעירייה עכו בגין חובות החברה.

בשעת פתיחת מלון התמרים הכריזו הממונה על המחוז של משרד הפנים שהוא נותן לראש העיר 1 מיליון ל"י בשביל החברה לעכו העתיקה למטרות האלה.

י. דורון:

הוא לא אמר לחברה אלא לעירייה עכו.

ע. ניב:

הוא אמר בפרוש לעירייה באמצעות החברה. ה"ה דורון אח 1 המיליון הזה עוד לא ראה.

י. דורון:

כן ראיתי - זה היה מיועד לעירייה.

היו"ר ש. ארבל:

גם בישיבה של ועדת השרים לא דובר על כך שממונה על המחוז הבטיח לתת כסף אלא דובר

לעירייה.

ע. ניב:

העירייה חייבת הרבה כסף לחברה.

מ. ורטמן:

אם יש בעיות לאנשי משרד התיירות שיפנו לשר התיירות. לא נפתח פה בויכוח מי

צודק, מי קיבל כסף ומי לא.

היו"ר ש. ארבל:

אם ישנה אי הבנה תבררו אותה ביניכם.

ב. צלנר:

היות ומדובר על קרקעות נתחיל בנושא הזה. היות והוטל על השר להגשים את החלטות ועדת השרים לעניין עיריית פיתוח החבר שהדבר עולה על מוקשים. הזדרז מי שהזדרז לקחת את השטח שהיה מחוץ לתחום והיה חייב להשאר לבנייה, מישהו שם את ידו על החלק של עתידות לגבי החלק הבנוי והכריזו על זה כעל שטח חקלאי. דיווחנו על הנושא הזה לשר והוא לקח על עצמו להיפגש עם שר החקלאות ולטפל בנושא הזה.

יש מי שגורס שיש בעכו קרקע עד שנת 2000. אם עושים חשבון, מבלי להסתכל על תפוסת השטח, יגיע למסקנה שבשנת 1976 אין לנו בעכו היכן לבנות. יש שטח שנקרא עכו מזרח. אני לא רוצה ליצור שם מוקד מקביל כפי שיש בעכו צפון ובתוך העיר. שם צריך לפנות שטחים והפינוי צריך מימון ענקי עם דירות עבורם שאפשר יהיה להזיז אותה אוכלוסייה במסגרת אחת.

ב. צלנר:
אני מציין שאין לנו קרקע לבנייה ציבורית,
לא ליעדים סוציאליים ולא ליעדים אחרים;

לא ב-1976 ולא לאחר מכן.

בנוגע לתכנון - בהמשך להחלטות ועדת
השרים אנחנו יצרנו שני שטחים לצורך תכנון. את השטח של מעבדת נפוליאון.
הכנו תכנית ל-200-250 יחידות ל"בנה ביתך" עם רעיונות תכנוניים, לא
לחבר את זה לעכו מזרח אלא לקרב את זה יותר לעיר עכו, גם זה גורם משיכה.

במקביל אחרנו שטח לחברה ציבורית שהיא
גם תבנה וביחד איתה אנחנו מתכננים. התכנית מוציאה מראש דירות קטנות.
נוסף לזה, במידה ובשביל אוכלוסיה יותר חזקה מבחינה חברתית תוך בנייה
נזדקק ליחידות דיור אז יהיה צורך להחליט בהתאם לנסיבות.

שני הפרויקטים האלה הופעלו והכל בתיאום
עם ראש העיר. החברה היא חברת אלרם והיא מממנת את כל הפינויים במסגרת
הקריטריונים המקובלים והיא כבר פועלת.

אנחנו במסגרת הוועדות האכלוסיות הקצבנו
דיור ראשוני עבור חלק שזקוק לדירות. יש חלק שרוצה לפתור את הבעיות
במסגרתו הוא. לפי דעתי השנה היא השנה המתאימה לזה. נשלב גם את התכנית
שהתחייבנו בזמנו שבשנת 1976 ניתן עדיפות לפינוי הצריפים השבדיים שבמזרח,
זה הזמן לזה.

נוסף לזה סכמנו עם ראש העיר, גם על
דעת מנהל המחוז של המינהל שעורכים סקר מדוייק למציאת מגרשים בתוך העיר
החדשה ולהקציב אותם במסגרת הוועדה לבניה פרטית תחת בקורת קפדנית של
הגורמים המעורבים על-מנת לאפשר בנייה יותר גדולה לפי קריטריונים
מקובלים על הממשלה. אנחנו כבר היום אפשרנו בימים אלה לחברת רסקו להפעיל
כמה עשרות דירות במסגרת אמיסיונית. מדובר על דירות גדולות בעיר במקום
טוב - וזאת בתיאום עם ראש העיר.

בנושא השירותים - לפנינו עמדו שתי בעיות
מרכזיות: (א) המרכז והצפון - יש סיכום בין כל הגורמים שאותה חברת אלרם
היא תבנה מרכז מסחרי. כמו שאמר מר האס-עד-סוף-החודש הוועדה תשחרר את
הקרקע והיא תועבר אליהם ואז התכנון ייכנס למסלול של ביצוע.

בישיבה האחרונה של הוועדה דובר גם על
נושא של בית העם. בינתיים העביר המנכ"ל שלנו מכתב לחה"כ ארבל גענין
המימון. כמעט שהמכתב הזה היה מיותר כי קיום התקציב היום אין לו ממש
היות והתקציב ממשלתי צריך להיות במסגרת התקציב של המדינה, ממילא לא
ניתן השנה לנצל את התקציב. החשוב הוא שהוטל עלינו לטפל בנושא התכנוני
והוא כבר נמצא בטיפול. יש תכניות מוקדמות ואנחנו עולים על פסים של זרוז
התכנון ולקדם ההחלטות גם לגבי דרכי מימון וגם דרכי ביצוע תוך התקופה
התכנונית. לקחנו על עצמנו לרכז את כל הגורמים כדי לקדם את הנושא הזה.

היו"ר ש. ארבל:
ועדת השרים ממליצה על הפשרת בניית מרכז
תרבות ולהתחיל בפעולות הבנייה לאלתר.

ב. צלנר:
ההחלטה הזאת מתייחסת למשרד החינוך. הם
התלוננו שהקפיאו להם את הביצוע.

ב. צלנר:

בנושא איכלוס הדירות - אני הצעתי בישיבה משותפת עם השר וראש העיר לא להתייחס היום ליעוד המקורי. ישנם בצפון כ-700-600 דירות והעלינו הצעה לתכנן איכלוס מבלי להתחשב היום ביעד המקורי ובמסגרת זו להפעיל גורמים מקומיים על-מנת לעודד זוגות צעירים מהקריות. ליצור אוירה שהיא תמשוך אוכלוסיה יותר חזקה מהמקום כדי שהיא לא תנדוד החוצה וגם אוכלוסיה יותר צעירה מהקריות. מאחר ובקריות איננו בונים בשנת 1976 זה יהווה כוח משיכה כי אפשר יהיה לתת תמריצים.

אנחנו עומדים בימים הקרובים להיפגש ולהחליט על דרכים באיזה צורה לפעול על-מנת שנוכל להחליט על שינוי כל המערכת האיכלוסית. יש בעיה אחת שעומדת בפנינו - המשרד הראשי מתלבט בבעיה, אחרי שתקציב משרד השיכון עבר שני קיצוצים, הוא מחפש את הפתרון לנושא הזה. אני מאמין שימצא את הדרך להתגבר על מתן סיוע לתכנית הזאת.

ועדת השרים החליטה לתת 200 פתרונות דיור מדי שנה. חשוב ועלינו לדעת שבשנת 1975 נתנו מעל ל-150 פתרונות דיור בעכו. נתנו 131 פתרונות במסגרת הלוואות הן לזוגות צעירים והן להסבת תנאי דיור - זה במסגרת 3 מיליון ל"י. 60 יחידות במסגרת הסבת תנאי דיור ו-71 במסגרת זוגות צעירים. גם במכר נתנו. חשוב לדעת שסוף סוף 150 משפחות פיזית גרים בחוף זה.

היו"ר ש. ארבל: כמה דירות יש בעכו?

י. דורון: 20 דירות מוכנות.

ב. צלנר:

חשוב לדעת שיש שם כ-1,000 יחידות דיור שמתוכנן אולי צריך להוריד כ-100. הבעיה היא שצריך לדאוג שלא תבוא זרימה נוספת לאותה מסגרת. עוד לא מצאנו את הפתרון איך לסגור את המערכת הזאת. אנחנו התחלנו פיזית כבר בשטח עובדים קבלנים על 113 יחידות דיור. עוד 84 יחידות דיור יוצאים למכרז תוך חודש וחצי. זה כל היכולת שלנו בכפר מכר. מתוך 113 יחידות ניתן לאיכלוס 33 יחידות דיור. אנחנו נעשה הכל במסגרת ההלוואות להשלים את הפתרון למכסה שועדת השרים החליטה. חלק מהאוכלוסיה באה מכפרי הסביבה ויש להחליט על מציאת מגרשים לבנייה עצמית באותם הכפרים בהם חלק מהאוכלוסיה באה ומתן תמריצים לבניית בתים באופן עצמי. אני הצעתי למשרד שכל אלה שילכו לבנייה עצמית לתת להם את אותו סיוע בכסף מה שנותנים לאלה שמקבלים את הדיור במכר - יש לזה חשיבות, זה יעודד אותם ללכת למכר.

היו"ר ש. ארבל: מה קיבלו אלה שהלכו למכר?

ב. צלנר:

זה היה 125,000 ל"י. 30,000 ל"י הם שלמו ו-90,000 ל"י קיבלו הלוואה. אנחנו רוצים לחזק את הסיוע לבנייה עצמית ולעודד יציאה - איננו רואים דרך אחרת לכך.

היזת ואנחנו בתוך העיר עכו מחפשים מגרשים לבנייה בשביל תושבי העיר החדשה, אנחנו במסגרת הזאת גם כן נאמר בנייה בשביל זוגות צעירים למיעוטים שהם כמה עשרות יחידות דיור על-מנת לשפר את הרושם שרק ליצאנו אנחנו נותנים את העזרה.

י. יודין:

נמסר לי שלפני 4 שבועות 4 משפחות עולים מברית המועצות שבתו 4 ימים בלוד בתביעה שיעבירו אותם לעכו מכיון שאלה עולים שמחפשים מקומות עבודה ואמרו להם ששם יש מקומות עבודה בשבילם. פקידי העלייה טענו שאין מקומות לעולים חדשים בעכו ולבסוף העבירו אותם לקרית ים. אני רוצה לדעת אם זה אמת? - כי אני מתכונן להגיש שאילתה פרלמנטרית לשר השיכון.

ב. צלנר:

היו חילופי מכתבים בין שר השיכון לבין שר הקליטה. שר הקליטה כתב אל שר השיכון: בתגובה על דברי בישיבה של ועדת השרים לערי פיתוח הודיעה כי בעכו אין כל בעיה של שיכון לעולים. ברחמי והנה מה שהעליתי - זה היה ב-1.6.76, מהו מלאי הדירות בצ'כו: 5 דירות 55 מ"ר מהן 2 נמכרו..."

יש להבדיל בין דירות של היום לבין דירות בשלבי בנייה שונים. היום יש דירות שהם בידי חברת עמידר והיא מאכלסת.

פ. גרופר:

אני רוצה לשאול את ראש העיר - בישיבות הקודמות שמענו ממך דברים קשים ושמענו גם שיש התקדמות - אני הייתי מבקש לשמוע ממך על כך.

י. דורון:

אני רוצה לפתוח במספר מילים עלמה שקרה בזמן שבין לשיבה לשיבה של ועדת העבודה. אני מוכרח לומר מספר מילים לשכחה של הוועדה, ובמיוחד ליו"ר הוועדה גב' ארבלי, שחלק ניכר מכל מה שקרה שזו בעכו זה בזכותה של ועדת העבודה. עוד פעם תודה והוקרה.

אני רוצה לציין בסיפוק שיש לנו מספר סיכומים די מעודדים. הם סיכומים על הנייר אבל אני תקווה שהדברים האלה יתגשמו. אם מדברים על מכר פה חלה תנועה שמעתי שעברו 14 משפחות למכר. 2 דירות נהרסו, 3 נאטמו ודירות מאוכלסות מחדש - 2. תוך תקופה קצרה כל 20 היחידות האלה יאוכלסו. אני מקווה שהבניה שם תזוז כי כל יום משחק תפקיד.

באשר למרכז התרבות או בית העם - הוא קיבל הוראה להמשיך ולזרז את התכנון. שמחתי לשמוע על כך כי בית העם נחנך מאד לעכו. אני רוצה לציין גם את ההיענות, בעיקר של שר השיכון, אשר ביקר בעכו והגענו למספר סיכומים כאשר הם יתבצעו אין ספק שזו תהיה חוספת לעיר הזאת, כמו בנה ביתך ואיכלוס מחדש מהצפון. כמו-כן יש לנו מגע שוטף עם המינהל וגם מצד המינהל אנחנו זוכים להיענות ולאחדה. כל הדברים האלה הם דברים שחייבים להמשיך בהם כדי להוציא אותם אל הפועל.

בענין אזור פיתוח א' - כפי שסוכם. אני יודע שישנם מכשולים מטעם משרד האוצר מאחר וצריך מימון וזה באמצע שנת הקציב. אני מקווה שגם כאן נוכל לקבל סיוע כי עכו תיכלל למספר שנים לפחות במסגרת אזור פיתוח א'. אני תקווה ששר השיכון ביחד עם שר האוצר יפשרו את הענין הזה.

בקשר לעולים - אנחנו קלטנו בעכו מאות משפחות עולים. יש תור לעכו של עולים ובני עולים שרוצים לבוא לעכו ומשרד הקליטה יש לו מקום במסגרת הכללית. הוא מקבל הקצאה של כך וכך יחידות דיור והן מתאכלסות. אנחנו רק לא מרוצים מצורת האיכלוס. יש לגנון את זרימת העולים לעכו.

י. דורון:

אני רוצה לומר לכם על דבר די מצער שקרה בעכו. מצד אחד אני שומע על השביחה - לא שמעתי עליה לפני כן. ומצד שני מפנים אלינו עולים קשים מאד. קראתי באחד העתונים ראיון עם מנכ"ל משרד הקליטה שלא יכולה להיות קליטה בלי קליטה חברתית. תארו לעצמכם בשכונה שאנחנו מפנים את מפוני נפוליאון ורוצים לערב אותם עם ותיקים או באים ושולחים לנו עשרות משפחות מהיהודים ההרריים עם בעיות איומות וקשות מאד. לא פעם קשה לי לדבר כי עוד מעט יגידו שאני עוכר ישראל כי אני נגד עלייה. אבל אני אומר שעכו אינה מסוגלת לשאת עומס כזה.

מ. זי:

האם לא היתה אפשרות למסור לכם 4 דירות זמניות?

י. דורון:

אני לא ידעתי על כך. אבל יש תור במשרד הקליטה של בני עולים להורים שבאו לפני 5-6 שנים ומשרד הקליטה מטפל בזה. אבל קצב הבנייה לא תמיד מספיק. אני אומר שקרה שם מקרה חמור שכאשר פינינו את חושבי-נפוליאון והבאנו לשם אוכלוסיה ותיקה הם ברחו משם ואמרו שערך הדירות ירד. פה צריכה להיות קליטה סלקטיבית. אי אפשר להעמיס על עיר כזאת בעיות כאלה.

לגבי עתידות - אתמול ביקר אצלנו שר החקלאות ויצאנו לשטח. הבעיה המרכזית היא איך מפנים את עתידות המוסד שיושב על 200 דונם אדמה שחלק בנוי וחלק חקלאי מעובד ע"י ערבים שאינם מתנהל משפט - המשפט הזה יימשך הרבה מאד זמן. שר השיכון אמר לי שהוא נמצא במו"מ עם ראש מועצת כרמיאל להעביר את המוסד לשם. שר החקלאות גילה נכונות לעזור לעכו ולהתגבר על הקשיים. אם המוסד יפונה אנחנו נמצא הסדר או חילופין. השר הביע תקווה שהוא יסתדר עם כרמיאל. מה קרה? הזדרזו החקלאים שלנו, כאשר ראו שיש תזוזה בענין עכו, הביאו את ענין הקרקע לוועדה לשימור אדמה חקלאית ושם הכריזו על המשבצת הזאת כעל אדמה חקלאית. אני הגשתי ערעור לוועדה העליונה ודברתי גם עם שר השיכון ושלחתי לו העתק מזה.

בקשר למפוני נפוליאון - הבעיה של

האוכלוסיה בעכו העתיקה היא בעיה חמורה. אינני יודע אם תתבצע התכנית של העברת 200 משפחות כל שנה - זה דבר כמעט בלתי אפשרי. אין לי מספיק בתי-ספר והם כבר ביקשו ממני את המשבצת שמר האס דיבר עליה לבנות שם קרית חינוך. אנחנו חייבים לתכנן בית-ספר חדש בעכו ואם לא נזדרז לשינוי התכנית לא נוכל להימנע מלתת להם את הדבר הזה.

בענין התיירות - אם ציינתי לגבי המשרדים

השונים שיש פעולה נמרצת, הרי לגבי החברה של עכו העתיקה אני מאד סקפטי. על אף שהחברה עשתה מספר פרויקטים יפים מאד אבל לנו ישנה הרגשה שיש לנו מדינה בתוך מדינה. אין להם מעורבות ולא שליטה על מה שמתרחש. שמעתי ממר זיב שאותו קו נמשך כך שהם לא יודעים מה מתרחש. אני יודע את המגבלות התקציביות שיש למשרד התיירות אבל הענין הזה בלי משרד השיכון לא ילך.

הוחלט שהחברה תגיש דיווח לוועדת השרים,

עד היום לא קבלתי העתק מהדבר הזה. אינני מקבל חומר שוטף. אם לא יחול שינוי בהרכב החברה, בכל מה שקשור עם משרד התיירות והחברה הממשלתית לתיירות, אני די סקפטי ודי מסופק.

י. דורון:

לגבי מזח הדייגים - שר החקלאות גם כן בצורה בלתי רגילה טיפל בענין הזה. כל הכבוד למשרד הזה שהוא כל כך יעיל. היינו אצלו לפני מספר חודשים והוא נתן הוראה לעשות שינויים בנמל הדייגים. שם טיפלנו בתאורה, בחיבור מים, תיקון המזח כי היה שם סחף גדול. משרד החקלאות נכנס לענין הזה והבטיח לסייע לדייגים. על כל פנים מה שמשרד החקלאות הבטיח זה כבר מתבצע.

י. פונדק:

אני רוצה להעיר שלוש הערות: - אני ראיתי את התכנית של השר קול לגבי הרכב החברה. התכנית היא טובה ויש להניח שהיא תובא לדיון תוך 10 ימים. שנית - באשר לתכנית רב שנתיית לעכו יצא מכרז לשתי חברות ייעוץ אשר שתייהן עובדות בגליל אחת בנצרת והשניה בצפת. תוך זמן קצר נוכל לתת לחברה לגשת לענין. שלישית - לגבי העברת המוסד עתידות - אינני מאמין שראש המועצה של כרמיאל יסכים להעברת המוסד כי המקום גובל עם המקום של בנה בייאן. זה מעמיד את כרמיאל במצב לא סימפטי. לפתור בעיה במקום אחד וליצור בעיה במקום שני? הוא הסכים להעביר את המוסד לכרמיאל למקום אחר אבל שם צריך לבנות. אינני צופה שהמוסד יעבור תוך השנה הקרובה.

נכון שחלו תזוזות לגבי העיר עכו אבל אני רחוק מלהיות שבע רצון מהקצב. צריך לראות את המתרחש בעיר העתיקה, בעיקר כאשר אנחנו עומדים בפני בחירות. כל בחור בגיל 18 יכול להיכנס לעכו והוא יופיע בבחירות. אני חושב שבשטח הזה צריך לעשות פעולה.

נכון שעושים היום משהו אבל זה אינו עונה על הבעיה של העיר העתיקה בעכו. לוא היינו יכולים מהר מאד להעמיד 200 מגרשים נוספים בכפרים ערביים ולהעלות את החמיכה בצורה רצינית כדי שילכו לשם מהר ולהרוס את הדירות שהם מפנים - רק אז נפתור את הבעיה. אם לא, אנחנו עושים את תנאי הדיוור עוד יותר גרועים בעיר העתיקה. קשה לחיות שם, זה הולך ומתמלא עוד יותר. אמנם העניינים התחילו לזוז אבל לא בקצב מספק. אם תוך 3 שנים, אפילו אם תבנינה 200 דירות אני חושב שנצטרך לחפש עוד פעם דירות נוספות משום שזה יתמלא מחדש.

ד. קורן:

אין לי ספק שהדיונים בוועדת העבודה גרמו לכך שהממשלה נזעקה וקיבלה החלטות טובות לגבי עכו. אני מצטרף להערכה של מר דורון שיש ליו"ר הוועדה גב"ש. ארבלי חלק נכבד בדרבון ואני מקווה שגם נזכה לראות תוצאות ממשיות.

הדבר החמור ביותר זה נושא של עכו העתיקה. אני מרגיש שבענין הזה הקצב לא מתאים למציאות. את אותן משפחות שצריך לפנות בשנת 1976 צריך שכבר יהיה להם מקום היכן לצאת, אחרת אנחנו מפסידים שנה. צריך לטפל בדבר הזה ביתר מרץ ובמהירות. אנחנו מבקשים ממשרד השיכון לשתף פעולה בצורה נמרצת כך שתוך שנתיים יהיו דברים ברורים כדי שיהיה אפשר להתחיל בביצוע.

דבר נוסף שקשור לעיר העתיקה - אני חושב שהענין של החברה לפיתוח עכו העתיקה היא בעיה שצריכה טיפול מיידי. אם לא תהיה תנופה בשנת 1976 נדמה לי שאנחנו מחמיצים את התנופה שבאה בעקבות החלטות הממשלה.

ד. קורן:

אני רוצה להסליף בפני הוועדה שתקבל החלטה לפנות לממשלה להקציב בשנת 1976 עוד 2 מיליון ל"י. אני יודע שזה לא מספיק אבל זה לא יכול להיות טיפין טיפין. לתת את הסכום הזה לחברה לפיתוח עכו העתיקה. יש הנהלה והנהלה צריכה לדאוג שיבצעו יותר פעולות - ואת זה אי אפשר לעשות בלי כסף. ועדת העבודה צריכה לדרוש את זה.

אמנם אני יודע שהוועדה נמנעת מלטפל בדברים מסוג הזה אבל בענין עכו העתיקה זה יכול להיות תקוע במעי העוור של משרד התיירות וזה לא שווה כלום. כל הפיתוח בעיר העתיקה יתן נשימה עמוקה מאד לעכו העיר.

לגבי בית העם - היה לזה תקציב והתקציב לא נוצל. אינני יודע מה קרה עם הכסף הזה ואינני יודע כמה כסף היה? - היה כתוב שהוא הלך למקום אחר.

ב. צלנר:

הוא לא היה במשרד השיכון.

י. דורון:

הוא היה במשרד החינוך. יש 2 מיליון ל"י של וולפסון זה לא הלך.

ד. קורן:

אם הכסף ישנו אז למה הפסיקו את התכנון? אינני יודע למה הקפואו את התכנון? - אם יש 2 מיליון ל"י צריך להתחיל לבנות. זה דבר שצריך לזרז אותו.

אני שמתי בעיקר את הדגש בנושאים של איכות החיים ואחד מהם זה הסקר של מגרשים. בכל מקום שיש מגרש ואין בו בית יש לזה השפעה כי זורקים למגרשים האלה פסולת ולכלוך.

פ. גרופר:

לגבי הוועדה לשימור קרקע חקלאית - תוציאו לכם מהראש שיאשרו לכם את זה. היום הם מאד נוקשים ואם הכריזו על זה כאדמה חקלאית אי אפשר לשנות את זה לבנייה.

היו"ר ש. ארבל:

נחליט שלא יוציאו את המוסד משם.

פ. גרופר:

דבר שני - איך זה שבשנת 1976-75 מחכירים אדמות לערבים ועוד איזה אדמות? - היום במושבים ובקיבוצים יש רעש עצום שמשרד ממשלתי, אולי לא בהסכמתו בכתב, אבל הוא בטח ידע שהחכירו.

לגבי החברה לפיתוח עכו העתיקה - בין השיטין הבנתי שענין החברה עוד לא בסדר. אם מאז ועד היום הענין לא סודר זה אומר דרשני. בקרוב אנחנו הולכים לשנת בחירות ואם לא נעשה כלום בשנה הזאת זה יהיה מאוחר. אנחנו יודעים מה הולך בדחוב הערבי וכל מה שקשור ללאומיות וצריך בתקופה הקצרה הזאת להזיז את העניינים אחרת זה לא טוב לנו. היתה תקופה שאפשר היה להזיז עניינים זה היה לפני שנתיים שלוש. היום עם הלאומיות ומה שקרה בארץ זה יהיה קשה מאד. הלואי ואתבדה שזה לא יהיה בכייה לדורות.

פ. גרופר:

אני מציע לוועדת העבודה, אולי בדיון פנימי שלנו, להסיק את המסקנות. כי מפעם לפעם עולה הנושא של עכו והבעיות חוזרות על עצמן. אבל זה לא עונה על הבעיה הכבדה שלנו. אולי צריך לעשות דבר דרסטי. מדובר פה שיש לפתור בעיה לאומית, זה לא עכו אלא בעיה לאומית שלנו.

י. יודין:

אותי מעט מעסיקות המלצות בכתב. עם כל הכבוד לוועדה שאני חבר בה, אני בכל זאת מחפש דרך להגיע לסיכום שיהיה לו השפעה לנושא שאנחנו דנים בו. יש לי רושם ברור שהעניינים בעכו לא זזים כפי שאנחנו רוצים. אינני רוצה להסיל האשמות באיש כזו אני יודע בכמה חזיתות המדינה צריכה לפעול. יש הרגשה שהפעולה בעכו היא במידה רבה פעולה מפתח. יש לעכו מעמד אסטרטגי ואיש לא יכול להכחיש זאת. בעיני יש 3-4 נקודות מפתח ולפי זה אני בודק אם עושים דבר רציני בעכו או לא.

כולנו אמרנו וחזרנו שבעכו יש כמה יתרונות עצומים. יחסית היא קרובה למערכת ישובים שלנו. מצבה חגיאוגרפית הוא לא של עיר ספר. יש סביבה חגורה תעשייתית. אנחנו משום כך לא מסוגלים לפתור את הבעיה, והמקרה שהדהים אותי שאין היום למעשה דירות בעכו.

י. דורון:

יש דירות לזוגות צעירים ולמפונים. אין דירות לעולים.

ב. צלנר:

יש היום דירות לעולים בבנייה.

י. יודין:

ברגע שאין דירות לעולים זו נקודת אכילס. שנית - לשנות קצת מאיכות החיים בעכו ע"י חוספת אפשרויות לקידום התרבות במידה מסויימת. דבר שלישי - שמענו פה באיזה אמצעים החברה פועלת.

אני חושב שאילו מצד אחד הועידו דותר דירות במכר ובכפרים הערביים בסביבה אפשר היה לזרז את יציאת הערבים. לצערי, בכל הנקודות שהעליתי, אין תזוזה שאפשר להצביע עליה. אני רוצה לבקש מיו"ר הוועדה, לפני שאנחנו מסכמים סיכומים, לקיים פגישה נוספת עם השרים הנוגעים בדבר וכן ראש מינהל מקרקעי ישראל. אני סבור שגם את שר החקלאות יש להזמין אבל אני משאיר את זה לשיקול דעתך.

פ. גרופר:

אינני מבין, אם יש תרומה של 2 מיליון ל"י למה לא בנו?

י. דורון:

נפגשתי עם עדי יפה פעמיים והוא אמר לי שהכל תלוי במשרד החינוך. נפגשתי עם שר החינוך ועם גב' פוזנר והיא אמרה שאין - עכו לא ברשימה.

י. האס:

אני רוצה להבהיר בקשר למשפט שהגישו הערבים - מדובר על קרקע שהיתה ברשות משרד הסעד ואדם מסויים שהיה שם מדריך נתן את הקרקע של המוסד לעיבוד. לפני 10 ימים שוחחתי עם עורך-הדין שמיצג את המדינה וזאתנו לו אישור כספי כדי לקבל את הקרקע מה שיותר מוקדם על-מנת שהמשפט לא ימשך שנתיים-שלוש, ועל-מנת שנוכל לקבל את הקרקע תוך שבועות מספר.

פ. גרופר:

עם יהודי הוא לא ילך לפשרה כספית.

מדובר על 2 מיליון ל"י לשיפוצים לעכו.
נפגשתי עם מר צחר והשגנו כבר 1 מיליון

י. דורון:

בשביל העיר העתיקה.

יש עירייה שעוסקת בעיר העתיקה ויש חברה?

ע. ניב:

כך היה כל השנים.

י. דורון:

אני שמח על ההצעה שהעלה זה"כ קורן בדבר
העברת 2 מיליון ל"י לחברה. אני מקווה
שהוועדה תחמוך בזה. התכנית שהוגשה על דעת
בחברה דברה על 13 מיליון ל"י. שיהיה ברור ש-2 מיליון ל"י זה מעט מזער
על-מנת לפתח את העניין הזה.

ע. ניב:

אין ספק שחלה תזוזה מאז שהתחלנו לדון
בעניין עכו ועד היום. אי אפשר להגיד שהמצב

היו"ר ש. ארבל:

נשאר כמו שהוא. אבל אנחנו נהיה האחרונים שנהיה שבעי רצון מקצב הביצוע.
החלטות של ועדת השרים בשתי הישיבות הביאו לכך שכבר הנציגות של המשרדים
הביאו לנו דיווח. יש לראות זאת בהערכה שלוקחים את הנושא של עכו ברצינות.
אין לי ספק שחזקה על המשרדים השונים לקחת את הנושא של עכו בסדר עדיפות
ראשון כפי שועדת השרים נתנה לו עדיפות ראשונה.

אנחנו יכולנו מזמן לסכם את הדיון ולתגיד

הוועדה ממליצה וכו'. המלצות כאלה נניח אותם על שולחן הכנסת כאבן שאין
לה הופכין. לא במקרה אנחנו בוחרים בדרך אחרת ונניח את הסיכומים אחרי
הפגרא. בינתיים המשרדים יעשו את מה שניתן לעשות. לאחר מכן נזמן עוד פעם
את הגורמים הנוגעים בדבר ונשמע את הדיווח לגבי הביצוע והשינויים שחלו
בעקבות החלטות ועדת השרים לעניין ערי פיתוח.

בהתאם להחלטות ועדת השרים מתאם פעולות

הגליל צריך לדווח לוועדת השרים. אני מוכנה שנזמין לישיבה את היו"ר ועדת
השרים לעניין ערי הפיתוח השר ברלב. אינני מציעה שנזמין את כל השרים -
כפי שהציעו כאן. השר ברלב יוכל לדווח לנו על ביצוע אותן החלטות שהוועדה
שהוא עומד בראשה קיבלה. אם יהיה צורך להזמין שר זה או אחר בנפרד - נעשה
את זה.

אתה אומר שהשר קול ניהל מערכה קשה ביותר.

אני הייתי באותה ישיבה וקל מאד להגיד אתם אשמים. אני לא אפטור את השר
קול מהאחריות בעניין הזה של החברה. היה צריך ביתר חשומת לב וביתר לחץ
לטפל בנושא - כי הנושא הזה הוטל עליו מטעם ועדת השרים. האחריות היא
עליו וצריך לעשות את הכל בכדי לקדם את הנושא הזה.

אנחנו מצידנו נעשה הכל ומציעה שהיום

כהצעת החלטת ביניים נקרא לממשלה בהתאם להחלטת ועדת השרים להעמיד לרשות
החברה את הסכום המינימלי של 2 מיליון ל"י כתקציב ביניים עד שיאושר
התקציב התפעולי שלה לשנים הבאות.

אני רוצה לציין בהערכה את הפעולה של

מינהל מקרקעי ישראל ושל משרד השיכון שבתקופה הקצרה הזאת מאז החלטה של
ועדת השרים עשו כמיטב יכולתם להביא לוועדה הזאת דברים שכבר עשו אותם
ושהם בשלב של ביצוע.

היו"ר ש. ארבל:

אני רוצה לקוות שהנושא הזה שהצביעו עליו חברי הכנסת לגבי עכו העתיקה לא נותן לכולנו מנוח וגם לכם הוא לא צריך לתת מנוח. 15 משפחות כבר הוצאו מהעיר ואני מקווה שעוד 15 משפחות יצאו - אבל זה לא פותר את הבעיה.

לדעתי משרד השיכון צריך להפיץ שהוא מוכן לתת את אותם התנאים לאותן המשפחות שמביעות רצון לצאת מעכו העתיקה לסידור פרטי שלהם ובמקום אחר מחוץ לעכו. לתת להם את אותו הסיוע שמסתכם ב-90,000 ל"י משכנתא ו-10,000 הלוואה עומדת - תביאו את זה לידיעתם. צריך להפיץ את זה, אינני חושבת שהם יודעים על כך.

אותו הדבר לעשות אם תעמידו חלקות כדי שהם יוכלו לבנות את ביתם מחוץ לעכו - תעשו את זה בהקדם האפשרי.

מ. גז:

חוץ מהמקרה שראש העיר סיפר עליו שאיש רק"ח גורש מהמפלגה בגלל שעזב את המקום, האם אתם מרגישים בפעולה כזאת?

היו"ר ש. ארבל:

ניהלו פעולה שאף משפחה לא תצא למכר.

י. כץ:

אני חושב שבין שני הכוחות, הדבקות בעכו מצד אחד והדבקות לקום ולגור בכפר, הרי הדבקות לגור בכפר היא הרבה יותר גדולה. אפשר יהיה להגיע לזה אם אנשי הפיכה יתנו את האמצעים לכך.

היו"ר ש. ארבל:

בסדר, אנשי המינהל יעשו את זה, הסמכות ניתנה. עכשיו צריך לפעול ולבצע את הדבר. לבן אנחנו פונים למינהל מקרקעי ישראל ולמשרד השיכון תתלבשו על העניין ביחד שאת ובעדיפות עליונה להתחיל לרשום משפחות שמביעות רצון לצאת ויקבלו כך וכך סיוע.

אם נכונה השמועה שמספר מר פונדק שנעשית פעולה כדי להביא אוכלוסיה ערבית מחוץ לעכו לקראת הבחירות - זה אומר דרשני. גם פה צריך להשקיע מחשבה עם משרד הפנים כיצד לרשום אנשים כאלה, צריך לעשות תאום פעולה בין משרד השיכון, העיריה ומשרד הפנים. משפחה שבאה מחוץ לעכו ורוצה לגור בעכו צריכה להצטייד באישור או ממשרד השיכון או מהעיריה.

י. דורון:

הם ילכו לבג"צ משום שמוכרחים לרשום אותו במשרד הפנים.

י. פונדק:

יש נהירה לעכו משני אספקטים: (1) שומעים שמטפלים באלה שגרים בעיר העתיקה ובאים לקבל תמריצים. (2) עניין פוליטי, לצבור כוח לקראת הבחירות. אני מציע שנפרסם שכל מי שמצטרף עכשיו לעכו העתיקה אין לו כל סיכוי לקבל סיוע מכל גורם ממשלתי לעתיד כי הוא יוצר ביודעין בעיה על-מנת לנצל את שלטונות המדינה.

ד. קורן:

צריך לעשות רישום מדוייק מי ישנו.

י. יודין:

אני רוצה לומר שני דברים: - לדעתי, מתוך דאגה לעתידה של העיר העתיקה בעכו ולאוכלוסייה שם צריך לנקוט באמצעים שכל המבנים הבלתי ראויים לשימוש שיהיו מסומנים. ואמצעים כנגד אלה שמפריים את ההוראות האלה.

כל מה שפה מציעים בדבר הגבלות לאוכלוסייה הערבית צריך להיות לזה בסיס משפטי. אי אפשר לקבל החלטות מבלי לשמוע את המחלקה הערבית. אני מציע שהוועדה לא תסכם שום הצעות. לקבל החלטות צריך רק לאחר שנשמע את הדיעה של המחלקה הערבית. לקבל החלטות שעלולות להתפרש כהגבלות לגבי חלק מהאוכלוסייה - זה לא ישרת את העניין.

לדעתי, כל מה שנוגע להיכנס לגור באיזה שהוא מקום צריך להתייעץ עם הגורמים הנוגעים בדבר. לעומת זאת אין לי ספיקות שפרשת היד הרכה כלפי מה שנעשה בעיר העתיקה על רקע של מצב חברואתי סכנה לאנשים בגלל בתים רעועים. מכל זה יש להסיק מסקנות ולבצע אותן.

היו"ר ש. ארבלי:

לא הצעתי שנקבל החלטות אלא העליתי את הנושא שיש מקום למחשבה לגבי העיר העתיקה. מה שאומר מר פונדק צריך לקחת את זה בכל הרצינות. מצד אחד מפנים משפחה ומצד שני פולשת משפחה נוספת - מה עשינו פה?

י. דורון:

עכשיו לא כך הדבר בשטח.

היו"ר ש. ארבלי:

מדתר להקפיד ולהדגיש את זה - וזה אמור גם לגבי האוכלוסייה היהודית ללא הבדל.

פ. גרופר:

יש לנו מקרה שדנים בו בוועדת הכלכלה בעניין של הבדואים. מקום המדינה הם היו 11,000 נפש. היום ואז לא מהרנו לעשות הסדר עם רכוש אדיר היום זה 45,000 בדואים. באים בהצטרף של השקעה 1.5 מיליון לירות להסדרים שלא מסתדרים. היום בעכו יש 8,000 נפש ועל רקע פוליטי ומסחר תראו שתוך שנה יהיו שם 20,000 ערבים. לכן אני אומר יש לרוץ כי הם יותר מהירים מאתנו. בעיית עכן לא חייגמר אם לא יעשו משהו דרסטי.

היו"ר ש. ארבלי:

בעניין של דיור לעולים - שמענו במשך כל הישיבות שעכו קלטה עלייה ויפה, לא במקרה יש דרישה לעכו. אבל יש לעכו טענה צודקת שיש להתחשב בה ולשלוח עלייה מגוונת כדי שיוכלו לצאת מהבעיות שיש לה. לא רק עלייה שיכולה ליצור בעיות כי כזאת היתה לה וכמובן היא התגברה. צריך להתחשב במידה מסויימת, ומשרד הקליטה צריך להבין אותם.

לגבי נושא של עתידות - כאשר הייתי

בישיבה שר השיכון הביע נכונות לטפל בנושא העברת המוסד מתוך מגמה שהשטח שיתפנה יימסר לעכו בגלל המגמה שיש מחסור בקרקע. הופתעתי לשמוע שהוועדה לשימור קרקע הזדרזה והכריזה על הקרקע כקרקע חקלאית. אנחנו לא נוכל לקבל את זה. אם כך, לא נמליץ בפני שר השיכון לטפל בהעברת המוסד, אם לעכו לא תהיה תוספת שטח כתוצאה מכך.

היו"ר ש. ארבלי:
 לא יתכן, מצד אחד כאשר יש קרקע חקלאית קשה מאד לשנות את היעוד שלה. מצד שני כאשר המוסד הולך להתפנות כבר הכריזו על הקרקע כקרקע חקלאית. קרקע שלא היתה חקלאית לבוא ולהכריז עליה כקרקע חקלאית - זה מרגיז. מי אמר שהסמכות נתונה רק בידם? - לתת סמכות לוועדה כזאת שאף אחד לא יוכל לערער על כך? - אם כן, נמליץ בפני שר השיכון שלא יעביר את המוסד הזה.

בענין בית העם - אתה היית נוכח כאשר היתה פה גב' פוזנר. היא מסרה את כל האינפורמציה וההשתלשלות בענין הזה. המסקנה לא היתה שמשרד החינוך אשם בזה אלא אותן נסיבות שהתהוו אז לא אפשרו למשרד החינוך לעשות את זה. העירייה היתה צריכה גם כן להכניס את הסכום הזה.

י. דורון:
 העירייה לא היתה צריכה להכניס שום סכום. חלק תרומות וחלק משרד החינוך, כאשר משרד החינוך הוא המוביל.

היו"ר ש. ארבלי:
 מה שהיה היה - יש החלטה בענין הזה. משרד השיכון נכנס לזמנה. נקווה שחוק פעולה מחודשת בענין הזה בניית בית העם תוחל בשנת התקציב הזאת.

לסיכום - אני רוצה להודות לכל אותם העובדים נציגי המשרדים אשר פועלים ואשר יפעלו למען קידום וביצוע אותן ההמלצות והחלטות של ועדת השרים. ויתרמו תרומה, אפילו אם היא צנועה. חלקכם יירשם בהסטוריה שנתתם יד לשינוי פני הדברים בעכו ולפתרון הבעיות.

אנחנו ניתן לכם אורכה של חודשיים ואני רוצה לקוות שעד אז תוכלו להביא לנו דברים יותר מפורטים.

הישיבה ננעלה בשעה 11.00